

יום ב', י"ג בכסלו תשס"ד (08 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

"לא אבדה תקוותנו?"

זו היתה הכותרת בעיתון "מעריב" אתמול למאמר שדן על המבוכה בצה"ל משום מועמדים לקורס קצינים שנכשלו בבחינה על מילות "התקוה", ושהם נאלצו להרשם ל"שיעורי המנון" כדי לעבור את מבחני הכניסה. במדינת ישראל של היום, שהיא חלק מאותה ארץ שצינו לשבח בדף של אתמול, הדור הצעיר לא זכה לגדול עם שורשים חזקים ב'קרקע הציונות', וגם לא ב'קרקע היהדות'. אם כן, משום מה הפלא? אלא, מאמר זה הוא ביטוי של הקול הפנימי של העם היהודי, השואל את עצמו, "לאן פנינו?"

בימים שכמעט כל פוליטיקאי מעלה רעיון משלו היאך להגיע להסדר עם האויב – וכל התכניות הן תכניות של חלוקה; בימים שאפילו יהודים מנסים להסביר למה "עשו שונא את יעקב" כאילו הסיבה היא פשוטה – אילולא היינו מתנהגים כיהודים, הגוי היה אוהב אותנו. לא ולא! ניסינו את כל זה – בזמן פורים, בזמן של חנוכה, בזמן האינקוויזיציה. כל פעם שהיהודים ניסו להעלים את הזהות האמיתית שלהם, הגוי לא רק לא אהב אותו יותר, אלא שנא אותו יותר. ושוב זה קורה. וזה לא משנה אם מדובר על להעלים את סמלי המדינה מעל מטוסי אל-על, או להעלים את הכיפה מעל לראשנו. לא להעלים, לא להסתיר, לא להתכופף. **"וכל עבדי המלך ... כורעים ומשתחוים להמן, כי כן ציווה לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחוה."** [אסתר ג' 2]

נדמה לי שחובתינו לנתח אף במקצת את שורשי המבוכה הזאת, המדבקת מגזרים שלמים של העם היהודי. היום, **י"ג בכסלו**, הוא יום פטירתו של **מנחם שיינקין** (הנקרא על-שם הרחוב שלו בתל-אביב...) בימים שייסדו את **"העיר העברית החדשה"**, תל-אביב, היה זה שיינקין שהציע שם זה, והוא הצליח לשכנע את רוב חברי קבוצת המייסדים לבחור בשם **תל-אביב** על פני החלופה, **נווה יפו**. מבלי לדעת שהשם תל-אביב נמצא בתנ"ך [יחזקאל ג' 15], שיינקין לקח את השם מספרו של סוקולוב – התרגום של ספרו של הרצל: **"אלטנוילנד"**. סוקולוב הסביר שגם השם "תל-אביב" הוא מחבר את הישן ("אלט" – תל – ישן) עם החדש ("נוי" – אביב – חדש), ובכך שם העיר גם נותן ביטוי לעם הרוצה לבנות את החדש על בסיס השורשים שלו, בארץ נחלת אבותינו.

כל זה נכון לעם היהודי. אך מצאנו את עצמנו כאן מול אוכלוסיה נוספת שגם היא לכאורה רוצה לבנות כאן משהו, על אף שאין לה שורשים במקום. ובמקום להמשיך ולבנות כאן, אנחנו מתחילים לפרק את הנכס הלאומי כדי לרצות את השני. אך הוא אינו מתכוון להתרצות. אין הוא מחפש דרך לחיות ביחד, ואין אנו – משום מה – מבינים את זה. אז נותרות לפנינו שתי אלטרנטיבות בלבד: להמשיך לבנות או להמשיך לפרק.

בהצבעת החלוקה בשנת 1947, אומות העולם נתנו את הסכמתן – למרות ש"עשו שונא את יעקב" להקמת מדינה ש - לפי תכניתן – לא היתה יכולה להתקיים (בע"ה), המפה תוצג בסוף השבוע). מאז, ועד עתה, בָּנִינוּ. וּבָנִינוּ. וּבָנִינוּ. כל הצעה היום לחלוקה מחדש אינה המשך של בנייה זו. היא אף **אינה חזרה למה שהיה!** אין לשוב אלא לשורשים

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכונניה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל

יום ב', י"ג בכסלו תשס"ד (08 בדצמבר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שלנו. כתב נפתלי הרץ אמבר, בגירסה המקורית של "התקווה": "עוד לא אבדה תקוותנו, התקווה הנושנה, לשוב לארץ אבותינו, לעיר בה דוד חנה." האם אנחנו מאזינים...?

"כאשר שמענו כן ראינו בעיר ה' צב-אות בעיר אלוקינו, אלוקים יכונניה עד עולם סלה." [תהלים מ"ח 9]

מתוך פרק התהלים שהיו הלויים אומרים בבית המקדש ביום שני

בשמחה ובטוב לב, בתפילה ליום נעים לכל בית ישראל!

הדף מוקדש לרפואתם השלמה של כל נפגעי הטרור ומשפחותיהם בתוך שאר חולי ישראל, ולשלומם של כל חיילי צה"ל